

Feltskjema Registrering av kulturminner i Hof kommune	Objekt nr.: HOF-13-028

Kulturminnetype:	Bekk			
Navn	Grønsetbekken			
Fylke:	Vestfold	Fylkesnr. :		
Kommune:	Hof	Kommunenr.:	0714	
Sted:	Hof sentrum			
Stedsbenevnelse:	Navn	Gnr.	Bnr.	Festnr.
	Grønset	44	1, 2, 3, 4	
Kartfesting:	Øst	Nord	Koordinatsystem:	
			WGS84 - UTM 32V	

Kort beskrivelse av kulturminnet:	Normal, liten bekk som var sårbar for flom og oversvømmelser
Beskrivelse av tilstand:	Består, men er noe forandret
Fotografier A :	HOF-13-028-A kart
Fotografier B :	Grønsetbekken, 2013
Fotografier C :	
Fotografier D :	
Fotografier E :	
Fotografier F :	
Fotografier G :	
Fotografier H :	
Fotografier I :	

Dato:	
Registrator	

Kildedel		Objekt nr.: HOF-13-028
	Fakta:	

Bekken har sitt utspring fra Svarttjenn (ca 430 m o.h.) under Østre (Øvre) Lindset (g.nr. 38). Svarttjenn ligger inne på høyden nordvest for gården. Videre passerer bekken Vestre (Nedre) Lindset (g.nr. 40). På denne strekningen har bekken betegnelsen Lindsetbekken. Fra Nordre Grønset (g.nr 44, b.nr. 2) og ned til Rønnebergelva ved Øvre Rønneberg (g.nr. 69), har bekken betegnelsen Grønsetbekken. (Lengde på bekken fra Svarttjenn til Rønnebergelva: ca 5 km)

Fortellinger, tro og tradisjon:

Tidligere var det mye småfisk i bekken; ørret og gørrkyte. Når det var mye nedbør om sommeren og følgelig mer og mindre flom, gikk ørreter opp fra Rønnebergelva og opp i bekken. En kunne derfor fiske ganske bra med ørret i bekken under slike forhold. Den gang var agnet selvfølgelig beitemark som det var nok av utenfor gjødselskjellere og i gjødselhauger. Stanga som ble brukt var som oftest en passelig hasselkjepp med snøret surra rundt på tuppen. Enkel redskap, men utrolig effektiv i vante guttehender. Mange ørretmiddager ble resultatet i de tidene. Normalt var jo bekken ganske stilleflytende med enkelte "høler" der en kunne se ørretene stå ganske stille i solskinet, for så å pile under nærmeste rot eller stein ved den minste rørelse på bekkedanten. I disse hølene var det at gørrkyta samla seg i stim. Det var kun ett stim i hvert høl.

Historieka

En populær sport blant guttene, og også jentene i nabolaget var å fange gørrkyte i sekk. En strisekk ble lagt under vannet ved utløpet av hølen. Åpningen i sekken ble sikret med stein og pinner og så var det da og vasse ut i bekken og jage stimet inn i sekken. Var en da rask med å få sekken på land og tømme den på bakken, kunne det sprelle flere titalls gørrkyter i graset. Gørrkyta ble brukt til hønemat, rå eller kokt. Når høneflokken fikk slengt disse rå gørrkytene inn til seg, var de i begynnelsen ganske skeptiske og nærmet seg fiskene forsiktig og sidelengs før de våget seg til å nappe i fisken med nebbet. Deretter var all skepsis borte og fiskene forsvant i hønenebbet ganske så fort. Gørrkyta var også populær kattermat. Krøttera gikk ofte og beita ved bekken og hadde den som drikkevannskilde. Der krøttera gikk ble derfor bekkedantene ofte tråkka ned og bekkene bredere og bredere etterhvert. Det beskrevne er nå historie. Etter at Vassåsvassdraget og nedre del av Lianelva fra Haslestad Bruk og ned til Rønneberelva ble gravet ut, fikk vannet i bekken større fart på seg. Flommene med vann innover beiter og jorder avtok, vannføringa i bekken ble lavere og mer stabil og ørreten slutta å gå opp i bekken. De små hølene forsvant og med dem gørrkytestimene. Guttene og jentene langs bekken fant andre fritidssysler og i dag renner bekken tilvokst på kantene og ungene er ikke lenger interessert i bekken og hva den kunne by på av leik og moro, men også alvor og matauk.

Historieke
opplysninger :

Eldre fotografier/kart: Foto: Per Kristian Gurrik

Dato: 2012-07-24

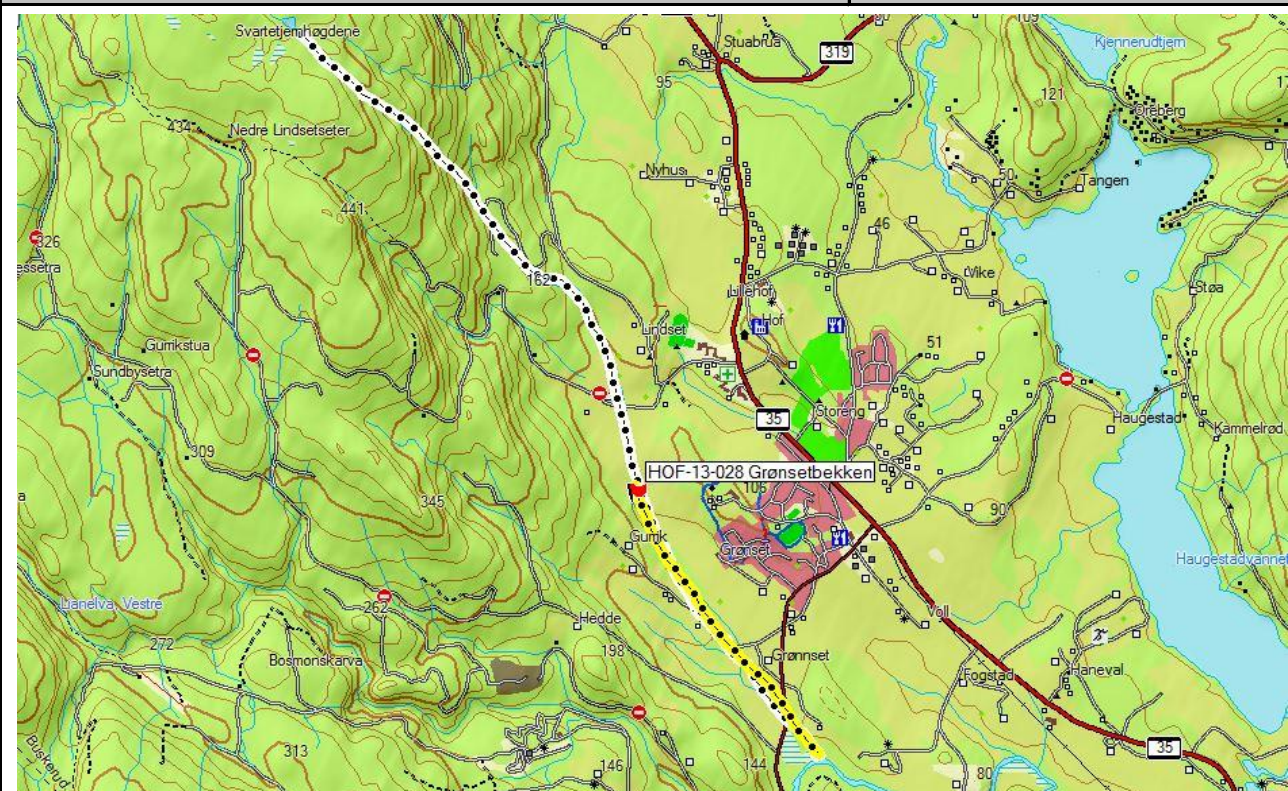
Informator: Kolbjørn Grønseth

Digitalisert av/dato: Inger R. Hvål

2013-01-01

Fotografier:

Objekt nr.: HOF-13-028

Fotografier - A :

Fotografier - B :

Fotografier - D :

Fotografier - E :

Fotografier - F :

Fotografier - G :

Fotografier - H :

Fotografier - I :

Kvalitetssikring

Kvalitetssikret dato: 2015-11-01

Kvalitetssikret av:	Knut Svebakk-Johansen
Status:	
Kategori (12K-kart)	
MIS. nr. (=kulturminnetype)	37. Bekk, elv
Sefraknr./ Riksantikavrens "Lokid":	
Supplerende opplysninger:	